

Riktlinjer för antagning av oavlönad docent vid Försvarshögskolan

1. Allmänt

Som docent antar Försvarshögskolan (FHS) den som har avlagt doktorsexamen, eller har motsvarande vetenskapliga kompetens, och som innehar vetenskaplig och pedagogisk skicklighet som avsevärt överstiger den som krävs för doktorsexamen.

För att antas som docent krävs att den sökande har anknytning till FHS genom att antingen vara anställd vid FHS eller ha varaktigt forskningssamarbete med forskare inom ett för ansökan relevant ämne samt att den sökande kan bidra till FHS fortsatta utveckling.

Vid FHS kan oavlönad docent antas i de ämnen som är inrättade av FHS styrelse. Om inte synnerliga skäl föreligger kan en person bara vara docent i ett ämne. I de fall den sökande inte har anställning vid FHS ska den sökande föreslå inom vilket av Försvarshögskolans ämnen hen önskar antas.

Den som vill bli antagen till docent bör inledningsvis ta kontakt med närmast berörd professor inom det ämne som ansökan avser. Om dessa konsultationer leder fram till avrådan kan det vara lämpligt att avvakta med ansökan. Avrådan innebär dock inte något formellt hinder för ansökan.

2. Ansökan

Ansökan ställs till Försvarshögskolan och ska innehålla:

- a) **Ämne** i vilket docentkompetens söks.
- b) **Meritlista/CV** med kopia av doktorsexamensbevis eller motsvarande.
- c) **Publikationsförteckning** åtföljd av en kort presentation av den egna forskningen. Åberopade publikationer maximeras till 10 vetenskapliga publikationer. De åberopade publikationerna ska numreras och skickas direkt till de sakkunniga när dessa är utsedda efter samråd med sekreteraren i FöNA.

Det ska anges vilka av dessa som blivit referegranskade och vilka som ingått i doktorsavhandling (vid sammanläggningsavhandling). Ansvarsfördelningen för verk till vilka den sökande inte är ensam

Datum
2016-12-06

författare skall klargöras. Detta sker lämpligen genom intyg: för tidiga verk (t o m doktorsavhandlingen) från handledare, för senare från medförfattare. I särskilda fall då dessa möjligheter ej står öppna, har den sökande att själv redovisa arbetsfördelningen. Det skall tydligt framgå hur stor del av ett verk som den sökande står för.

Det bör även framgå om, och i så fall i vilken grad, åberopade arbeten överlappar varandra. Är överensstämmelserna mycket påtagliga bör endast det mest representativa (bästa, mest utvecklade) arbetet lämnas in.

- d) **Pedagogiska meriter** och en redogörelse för lärartjänstgöring (i första hand inom högskolan), helst vidimerad redovisning som samlat anger omfattning, kvalitet och nivå för undervisningen, eller möjligen utdrag ur tjänstematrikel. Om utdraget är svårbegripligt bör det åtföljas av kommentarer som klargör faktisk tjänstgöring, och förteckning över undervisning på "lösa timmar". Redogörelsen för undervisningens kvalitet kan omfatta t ex uppgifter om originalitet och om variation i undervisningsformer och bör om möjligt belysa den sökandes förmåga att förmedla kunskaper, strukturera presentationer och förmedla intresse för sitt ämne.
- e) **Framtida forskningsplaner**, högst en sida.

3. Inledande behandling

Vid bedömning av en docentansökan krävs minst två externa sakkunniga professorer. Om tre sakkunniga eller fler ska granska en ansökan kan en av de sakkunniga komma från FHS. Vid utnämning av sakkunniga ska båda könen vara representerade om inte särskilda skäl föreligger. Om båda könen inte är representerade ska en skriftlig motivering följa med förslaget på de sakkunniga. Ingen av de sakkunniga ska ha någon gemensam publikation med den sökande som ligger till grund för docentansökan.

Förslag på sakkunniga tas fram av C OrgE i samråd med berört ämnesråd. Förslaget lämnas till Förslagsnämnden för Anställningsärenden (FöNA) som efter bifall skickar förslaget vidare till Forsknings- och utbildningsnämnden (FoUN) för fastställande, alternativt återförvisar ärendet till berört ämnesråd för förslag till ny sakkunnig.

4. Riktlinjer för de sakkunniga

Sakkunnigas yttranden skall omfatta en relativt utförlig redovisning och granskning av huvuddragen i den sökandes vetenskapliga produktion med tydliga hänvisningar till de åberopade publikationerna. Yttrandena skall också innehålla

Datum
2016-12-06

en värdering av den pedagogiska skickligheten. Klar ställning skall tas till om den sökande bör bli antagen som docent.

De sakkunniga kan om så önskas gemensamt upprätta den beskrivande presentationen av den sökandes meriter och inbördes överlägga om kriterier och avgränsningar, men skall individuellt motivera och avge separata yttranden. Sakkunniga bör slutföra uppdraget inom tre månader.

a) Pedagogisk skicklighet

Forskningsmeriter väger tyngst vid antagning till docentur. Den sökande måste dock också ha visat sådan pedagogisk skicklighet som kan krävas av en universitets- och högskolelärare. Såväl handledning som annan undervisning bör beaktas. Kursutvärderingar kan vara ett användbart instrument för att bedöma den pedagogiska skickligheten.

Det åligger sakkunnig att söka värdera pedagogisk skicklighet, särskilt på grundval av uppgifter om författade läromedel, men också på grundval av populärvetenskaplig produktion och pedagogisk-administrativa insatser. De sakkunniga skall klart ange om undervisningens omfattning och kvalitet medger att den sökande bör befrias från provföreläsning.

En sökande som redan före ansökan utfört minst 500 timmars undervisning vid högskola utan att någon betydande anmärkning riktats mot dessa bör därmed ha tillfredsställt i sammanhanget rimliga pedagogiska meriteringskrav. De sakkunniga skall i så fall bedöma den meriterande undervisningen som relevant för den sökta docenturens ämnesområde.

b) Vetenskaplig skicklighet

De sakkunniga bör hos den sökande särskilt premiera påtaglig självständighet och beläsenhet, ett gott omdöme i metodiska och teoretiska frågor samt god förmåga att uttrycka sig i skrift. I en sökandes produktion fästes i första hand vikt vid rent vetenskapliga arbeten. Kvalificerade utredningsrapporter, forskningsinformation och vederhäftiga populärframställningar har dock också meritvärde. Nyskapande läroböcker kan utöver sitt pedagogiska värde också ha ett fristående vetenskapligt värde.

Vetenskaplig skicklighet skall bedömas i ett övergripande internationellt perspektiv, att den sökande visat beläsenhet och självständighet i förhållande till

Datum
2016-12-06

det internationella forskarsamhället. Likaså är det viktigt att kunna relatera sina resultat till den internationella forskningen.

Att en sökandes arbeten antagits av välrenommerade internationella tidskrifter med genomförd sakkunnigbedömning är särskilt meriterande. I discipliner där sådan publicering är vanligt förekommande skall den sökande i normalfallet också ha flera accepterade publikationer av detta slag. I andra discipliner, och i de fall sådana publiceringar saknas, har sakkunniga ett särskilt ansvar att bedöma om produkterna ändå håller den kvalitet som normalt krävs i det internationella forskarsamhället.

FöNA anser att det är meriterande när den sökandes forskning erhåller internationell uppmärksamhet. Trots det bör enkla summeringar ur citatindex tolkas med försiktighet och med medvetande om de felkällor som sådan statistik har. Det bör också noteras att det i vissa ämnen kan ta lång tid innan en produkt hinner citeras frekvent.

En ungefärlig regel är att det för docentur erfordras en vetenskaplig produktion motsvarande två avhandlingar för doktorsexamen av god kvalitet. I normalfallet innebär detta således en svensk doktorsavhandling plus därutöver ytterligare vetenskaplig produktion av samma omfattning. FöNA vill dock understryka att bedömningen av docentkompetens måste fästa större vikt vid kvalitet än kvantitet.

5. Avslutande behandling

När sakkunnigas yttranden inkommit behandlas de av FöNA. Om FöNA beslutar att den sökande skall hålla en provföreläsning anordnas en sådan av FöNA. Provföreläsningen bedöms av FöNA som *Godkänd* eller *Ej godkänd*. Bedömningen grundas på den sökandes förmåga att förmedla kunskaper, strukturera presentationen samt förmedla intresse för ämnet.

Rektor fattar beslut om antagning av oavlönade docenter efter förslag från FöNA. Beslut i ärende rörande antagning av oavlönad docent går inte att överklaga.

När beslut om antagande har fattats skrivs ett docentbevis ut till den sökande. Den antagna docenten förväntas därefter inom ca 6 månader, efter samverkan med ämnesansvarig professor, genomföra en öppen docentföreläsning vid Försvarshögskolan.